

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Konkurs

Konkurs, (§4 zák.č.[328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání) je procesní postup, jehož účelem je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku. K prohlášení konkursu dojde na základě konkursního řízení. Úpadkem se rozumí stav, kdy dlužník má více konkursních věřitelů a není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky.

Konkurs, (§4 zák.č.[328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání) je procesní postup, jehož účelem je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku. K prohlášení konkursu dojde na základě konkursního řízení. Úpadkem se rozumí stav, kdy dlužník má více konkursních věřitelů a není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky. U fyzických osob podnikatelů a právnických osob nastává úpadek též v důsledku jejich předluženost. Podmínkou prohlášení konkursu je, aby dlužník měl majetek postačující alespoň k úhradě nákladů řízení. Prohlášení nebo ukončení konkursu má za následek vznik překážky pro provozování živnosti. V důsledku nemůže fyzická či právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen nebo ukončen konkurs, provozovat živnost po dobu tří let od ukončení nebo po opětovném potvrzení nuceného vyrovnání. To platí i pro fyzickou nebo právnickou osobu, vůči níž bylo navrženo prohlášení konkursu, avšak návrh byl zamítnut pro nedostatek majetku dostačujícího alespoň k úhradě nákladů řízení.

Konkursní řízení. K řízení, v němž jedná a rozhoduje samosoudce, je příslušný krajský nebo městský soud, v jehož obvodu je obecný soud dlužníka. Řízení je zahájeno na návrh, který může podat sám dlužník, konkursní věřitel nebo likvidátor právnické osoby. Dlužník je oprávněn do 15 dnů od doručení návrhu na prohlášení konkursu požádat soud o povolení tříměsíční ochranné lhůty. Během této lhůty nelze prohlásit konkurs a věřitelé nemohou vůči dlužníkovi vymáhat uspokojení svých pohledávek. Současně však soud může v ochranné lhůtě rozhodnout, aby některé právní úkony dlužník nečinil vůbec anebo, že dlužníkem provedené některé právní úkony jsou vůči věřitelům neúčinné. Dlužník je zároveň povinen usilovat o překonání úpadku.

Konkursní podstata. Konkursní podstatou se nazývá majetek podléhající konkursu, který patřil dlužníkovi v den prohlášení konkursu a který nabyl za konkursu. Tím se rozumí i mzda nebo jiné podobné příjmy (majetek sloužící k podnikatelské činnosti). Do podstaty naopak nenáleží majetek, jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí. Prohlášením konkursu zaniká bezpodílové spoluvlastnictví manželů a do konkursní podstaty spadá ta jeho část, s níž úpadce podnikal. K zamezení jednání, kterým by se dlužník před hrozícím konkursem zbavoval majetku slouží institut odporovatelnosti. Jeho podstatou je právo osoby, která byla zkrácena úkonem dlužníka, domáhat se, aby soud rozhodl o neúčinnosti takových úkonů proti věřiteli. Podmínkou je, že jde o úkony učiněné v posledních třech letech a že úmysl zkrátit věřitele byl nabyvateli majetku znám nebo nabyvateli byli osoby dlužníkovi blízké. Příkladem může být případ, kdy věřitel má vymahatelnou pohledávku vůči dlužníkovi, který však učinil takový právní úkon, jež znemožnil nebo zkrátil uspokojení věřitele, např. daroval nemovitost třetí osobě. Úpadce je povinen neprodleně po prohlášení konkursu sestavit seznam svých aktiv a pasiv a odevzdat jej správci konkursní podstaty. Na podkladě tohoto seznamu provede správce soupis podstaty. Kdo má věc náležící do podstaty, je povinen to oznámit správci, jakmile se dozví o prohlášení konkursu. Podstatu lze zpeněžit, a to buď prodejem věci podle OSŘ nebo prodejem mimo dražbu. O zpeněžování podstaty podává správce podstaty soudu konečnou zprávu. V pochybnostech zda věc náleží do podstaty, platí vyvratitelná právní doměnka, že tomu tak je. Správce konkursní podstaty. Správcem konkursní podstaty je fyzická osoba, ustanovená soudem při prohlášení konkursu a vybraná ze seznamu správců. Správce musí být bezúhonný, odborně způsobilý, nepodjatý a především dobrovolný. Správce má nárok na náhradu výdajů a na odměnu. Zároveň však správce odpovídá za škodu vzniklou porušením povinností, které mu ukládá zákon či

soud. Soud může správci uložit pořádkovou pokutu nebo jej zprostit funkce. Jméno správce se po prohlášení konkursu zapisuje do obchodního rejstříku.

Schůze konkursních věřitelů a věřitelský výbor. Schůzi věřitelů svolává soud za účelem zjištění stanovisek věřitelů. Věřitelé se usnáší hlasováním podle výše pohledávek, a to především k rozhodnutí o nuceném vyrovnání nebo běžném vyrovnání. Pokud počet konkursních věřitelů přesahuje patnáct, volí schůze věřitelský výbor. Věřitelský výbor má nejméně tři a nejvýše devět členů a jeho úlohou je dohlížet na činnost správce.

Prohlášení konkursu. Soud rozhodne o prohlášení konkursu usnesením. V usnesení musí být ustanoven správce a věřitelé musí být vyzváni, aby do 30 dnů přihlásili své pohledávky. Soud nařídí přezkumné jednání, v němž mají být přezkoumány přihlášené pohledávky. Okamžikem prohlášení konkursu se z dlužníka stává úpadce a dochází ke zrušení obchodní společnosti. Prohlášení konkursu se zapisuje do obchodního rejstříku. Prohlášením konkursu přechází oprávnění nakládat s majetkem podstaty na správce, úpadce může odmítnout přijetí daru nebo dědictví jen se souhlasem správce, nesplatné pohledávky a závazky týkající se podstaty se stávají splatnými a zanikají úpadcovy příkazy, plné moci a prokury. Nájemní smlouvu uzavřenou úpadcem je správce oprávněn vypovědět, a to i v případě, že byla sjednána na dobu určitou.

Rozvrh. Po nabytí právní moci usnesení o konečné zprávě vydá soud rozvrhové usnesení, jehož účelem je stanovit výpočet a rozsah uspokojení věřitelů. Přednostně se v rozvrhu uspokojí pohledávky za podstatou (tj. nároky na náhradu nákladů spojených s udržováním a správou podstaty, včetně nároku správce na úhradu odměn a výdajů, daně a poplatky) a pracovní nároky (tj. pracovní odměny úpadcových pracovníků). Další uspokojování se uskutečňuje v pořadí tří kategorií: 1) nároky úpadcových pracovníků z pracovního poměru, příslušející za poslední tři roky před prohlášením konkursu a pohledávky na výživné ze zákona, 2) daně, poplatky, cla a příspěvky na sociální zabezpečení, pokud vznikly nejdéle tři roky před prohlášením konkursu, nebudou-li uspokojeny z věcí zatížených pro ně zástavním právem, 3) ostatní pohledávky. Z uspokojení jsou vyloučeny úroky z pohledávek věřitelů vzniklých před prohlášením konkursu, jestliže přirostly v době od prohlášení konkursu, náklady účastníků řízení, nároky věřitelů z darovacích smluv, mimosmluvní sankce postihující majetek úpadce.

Nucené vyrovnání. Úpadce může v době od přezkumného jednání do vydání rozvrhového usnesení navrhnout, aby konkurs byl ukončen nuceným vyrovnáním. V návrhu musí úpadce nabídnout řešení situace, které bude spočívat alespoň v částečném uspokojení věřitelů nebo v poskytnutí zajištění jejich pohledávek s tím, že i věřitelé musí učinit určité ústupky, zejména vzdát se části svých pohledávek nebo prodloužit lhůty k placení. Nucené vyrovnání je však nepřípustné, jestliže okolnosti zpochybňují poctivý záměr navrhovatele. Soud návrh buďto potvrdí nebo zamítne. Podmínkou pro potvrzení návrhu je souhlas většiny konkursních věřitelů, kteří jsou na jednání přítomni nebo zastoupeni a včas přihlásili své pohledávky. Jejich hlasy musí představovat více než tři čtvrtiny přihlášených pohledávek. Nabytím právní moci usnesení o potvrzení nuceného vyrovnání získává úpadce zpět dispoziční právo k majetku a vrací se mu jeho postavení v řízeních, do nichž vstoupil správce, spolu s ostatními právy omezenými prohlášením konkursu. V případě úplného a včasného splnění nuceného vyrovnání je úpadce zproštěn závazků nahradit věřitelům újmu, kterou nuceným vyrovnáním utrpěli. Nesplní-li úpadce povinnosti vyplývající z nuceného vyrovnání, mají konkursní věřitelé povinnost upomenout ho a poskytnout ještě dodatečnou, nejméně osmidenní lhůtu. Nesplní-li ani tehdy, pozbývají účinnosti veškeré slevy a výhody dané nuceným vyrovnáním. Ani tehdy však nepozbývá nucené vyrovnání účinnosti a práva konkursních věřitelů vyplývající z nuceného vyrovnání tím nejsou dotčena.

Zrušení konkursu. Konkursní řízení končí zrušením konkursu a nemůže skončit jinak. Rozhoduje o něm soud usnesením. Zákonem stanovené důvody pro zrušení konkursu jsou: 1) splnění rozvrhového usnesení, 2) prokázání, že bylo poskytnuto dostatečné zajištění preferovaných pohledávek po potvrzení nuceného vyrovnání, 3) splnění nuceného vyrovnání, 4) nesplnění předpokladů pro konkurs, 5) zrušení na návrh úpadce se souhlasem konkursních věřitelů a správce. Jestliže úpadce zemřel v průběhu konkursu, pohledávky věřitelů se vypořádají v rámci projednání dědictví přiměřeně

podle zákona o konkursu a vyrovnání.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak se vyhnout zákazu a postihu dohod o určování cen pro další prodej?](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporáční autonomie](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)